



Oslo kommune
Det sentrale eldreråd

Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester
Rådhuset
0037 OSLO

Dato: 17.02.2011

Deres ref:

Vår ref (saksnr):

Saksbeh:

Arkivkode:

201100006-10

Helene Grimsmo, 90054167

027.1

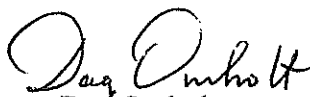
ÅRSMELDING 2010 - DET SENTRALE ELDRERÅD

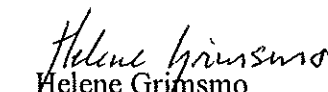
I følge lov om eldreråd skal det hvert år utarbeides en melding om virksomheten til rådet.

Det sentrale eldreråd behandlet Årsmelding 2010 som sak 3/2011 på rådsmøte 25. januar 2011.

Vi ber om at årsmeldingen legges fram for byråd og bystyre til orientering.

Med hilsen


Dag Omholt
fungerende leder


Helene Grimsmo
eldrerådet's sekretær

Vedlegg: Årsmelding 2010

Kopi til: Bystyrets sekretariat

Helse- og velferdsetaten

Rådet for funksjonshemmede i Oslo

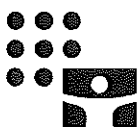
Rådet for innvandrersorganisasjoner i Oslo

Statens seniorråd

Seniorsaken

Pensjonistforbundet Oslo

Bydelseldrerådene 1-15



Det sentrale eldreråd
Sekretariat: Helse- og
velferdsetaten

Besøksadresse

Klaus Torgårds vei 3

Postadresse

Postboks 30 Sentrum

Telefon: 02 180

Telefaks: 22 23 74 02



Oslo kommune
Det sentrale eldreråd

ÅRSMELDING 2010

Det sentrale eldreråd for kommunevalgperioden 2007 - 2011 ble oppnevnt av bystyret 30. januar 2008. Ved konstitueringen i rådsmøte 31. januar 2008 ble Per Egil Haga valgt til leder og Bibbi Bøckman til nestleder. Etter Bibbi Bøckmans bortgang 20. september 2008 valgte rådet hennes varamedlem Dag Omholt til fungerende nestleder.

Bystyret vedtok i møte 20.06.2007 at et medlem med varamedlem skal oppnevnes etter forslag fra Rådet for innvandrersorganisasjoner. Antall medlemmer er derfor i inneværende periode utvidet fra 7 til 8 medlemmer.

I bystyremøte 25.3.2009 ble Sigrid Grimsrud fra Frogner seniorråd oppnevnt som medlem av det sentrale eldreråd for resten av inneværende valgperiode.

Etter Sølvi Langset sin bortgang 15. oktober 2010, så tiltrer personlig varamedlem Wenche Hansgaard rådet som fast medlem.

Medlemmer:

Per Egil Haga (leder)

Einar Bakke

Sigrid Grimsrud

Elisabeth Borrebæk

Odd Grann

Antonio Domenico Trivilino

Varamedlemmer:

Bergfinn Aabø

Wenche Hansgaard

Nina Valle

Dag Omholt (nestleder)

Sigrid Askum

Audhild Freberg Iversen

Trygve Gjertsen

Nelly Barboza

Arbeidsutvalget består av leder og nestleder. Arbeidsutvalget forbereder rådets møter i samarbeid med sekretariatet og behandler henvendelser til rådet mellom møtene og i ferietiden. Arbeidsutvalget har egne møter mellom rådsmøtene. I 2010 har arbeidsutvalget hatt 8 møter.

Det sentrale eldreråd har hatt 8 ordinære møter i 2010. Varamedlemmene inviteres til å delta på rådets møter hvis de ønsker det. De får tilsendt møteinnkalling med sakspapirer til hvert møte. Ved forfall tiltrer personlig varamedlem rådet som fast medlem. En del av varamedlemmene deltar aktivt i rådets arbeid.

Det sentrale eldreråd har arrangert 4 heldagsmøter for eldrerådene i bydelene i 2010. Slike møter har vært arrangert siden 1996 for å gi informasjon om aktuelle tema som berører eldre i Oslo kommune. Samtidig gir møtene mulighet for erfaringsutveksling

mellom bydelseldrerådene. Byråden for velferd og sosiale tjenester har en fast post på programmet med "Byrådets time". Det er god oppslutning fra bydelseldrerådene. Hvert eldreråd kan møte med inntil 3 representanter. Rådets egne medlemmer og varamedlemmer inviteres også til å delta på møtene.

Møteprogram:

9. februar: Byrådets time. Sykehjemsbehovsplanen. Forventninger til alderdom og bruk av pleie- og omsorgstjenester blant eldre med innvandrerbakgrunn. Erfaringsutveksling og informasjon.

23. mars: Byrådets time. Lokalsykehus i Oslo. Fysisk aktivitet 65+. Erfaringsutveksling og informasjon.

21. september: Byrådets time. Vern for eldre. Pasientrettigheter. Erfaringsutveksling og informasjon.

30. november: Byrådets time. Demens og Pårørendeskolen i Oslo. "Hjelp til selvhjelp med ny teknologi". Erfaringsutveksling og informasjon.

Sekretariatet for det sentrale eldreråd er lagt til Helse- og velferdsetaten. Sekretær Johanne Bø Elgsaas gikk av med pensjon 31.12.09. Da tok spesialkonsulent Inger Hafsten over sekretariat oppgaven for rådet inntil spesialkonsulent Helene Grimsmo ble fast ansatt fra og med 22.april 2010.

Landskonferansen for fylkeseldrerådene 2010 ble arrangert av Akershus eldreråd ved Hurdalsjøen fra 2. – 4. juni.

Tema for konferansen: Folkehelse og Kultur i fylkeskommunen.

Program: Kultur i et forebyggende perspektiv. Kunstpolitisk plan i Akershus. Kunstvisitten som ide' og modell. Presentasjon av prosjekt Lesevenn. Alder – ingen diagnose. Ressurser for helse. Aktive eldre – samfunnsengasjement. Eldrerådene gjenhør i politiske organer i fylket og kommuner. Kommunikasjon og påvirkning. Det var utflukt og omvisning til Eidsvollbygningen og minikonsert på hotellet.

Det sentrale eldreråd deltok med 4 representanter: Per Egil Haga, Einar Bakke, Bergfinn Aabø og Odd Grann. I tillegg deltok eldrerådets sekretær Helene Grimsmo.

Storbykonferansen for eldreråd 2010 ble arrangert av Bergen eldreråd fra 7. til 10. juni.

Program: Fremtidens eldreomsorg – utfordringer og løsninger. Undervisingspsykehjemene som ressurs i regionen. Profesjonell musikkterapi på sjukeheimene – eit steg mot betre samhandling og livskvalitet. Mål og strategi for Senter for omsorgsforskning. Aldringsperspektiv. Psykiatri i eldreomsorgen. Etisk perspektiv på prioritering mellom pasientgrupper. Nytt fra Helse- og sosialdepartementet. På konferansen var det festmiddag på Fløien med Ordfører Gunnar Bakke. Det ble arrangert byvandring fra Terminus til Bergenhus. Det ble vedtatt på konferansen å sende Helse- og omsorgsdepartementet en uttalelse fra eldrerådene i de 8 største byene. Økonomi/skatt, sykehjem, eldres rettigheter og eldrerådene funksjon. Det sentrale eldreråd deltok med 6 representanter: Per Egil Haga, Antonio Domenico Trivilino, Nina Valle, Bergfinn Aabø, Sigrid Grimsrud og Einar Bakke. I tillegg deltok eldrerådets sekretær Helene Grimsmo.

Storbykonferansen vedtok en uttalelse på konferansens siste dag som ble stilet til Helse- og omsorgsdepartementet. Denne uttalelsen omhandlet:

- Økonomi/Skatt
- Sykehjem
- Eldres rettigheter
- Tannhelseforebyggende tiltak.
- Mer rettferdig ordning for gravferdsbidrag.

Det ble også sendt en uttalelse til Kommunaldepartementet fra eldrerådene i de 8 største byene. Denne omhandlet eldrerådenes funksjon.

Eldredagen 1. oktober ble markert i Rådhuset. Einar Bakke og Nina Valle har representert Det sentrale eldreråd i planlegging og gjennomføring av arrangementet.

Det sentrale eldreråd har i 2010 fått spesiell orientering om følgende saker/tema:

- Orientering om Seniorsaken ved Audhild Freberg Iversen
- Orientering om ny finansiering av fysioterapitjenesten i Oslo kommune v/spesialkonsulent Petter Engebretsen, Helse- og velferdsetaten
- Orientering om nyopprettede brukervalg i NAV, v/Ellen Kobro fra Helse- og velferdsetaten
- Orientering om prosjektet "Hjemme best" ved Odd Grann
- Orientering om brosjyren "Å være pensjonist i Oslo" ved Knut Sand Bakken.
- Orientering om Lottemodellen ved institusjonssjef Svein Arne Risa ved Fagerborg sykehjem.
- Orientering om Omsorg + ved seksjonssjef Britt Dallosso ved Myrer.
- Orientering om kvalitetsrevisjon i sykehjem som utføres av Helse- og velferdsetaten v/Helene Grimsmo
- Orientering om dokumentasjons- og utviklingsprosjekt om bydelenes praksis ved tildeling av sykehjems plass ved forsker Dagfinn Hertzberg fra Fafo institutt for Arbeidsliv- og Velferdsforskning.

Det sentrale eldreråd har i 2010 vært høringsinstans og uttalt seg om følgende saker:

- Høring - Reglement for driftsstyrer ved kommunale sykehjem i Oslo kommune. *Frist 16. april*
- Høring: Forskrift om tildeling av bolig i Omsorg+. *Frist 30. april.*
- Høring – Utkast til tilsynsveileder for politisk oppnevnte tilsynsutvalg for hjemmebaserte tjenester. *Frist 20. mai*
- Høring: Byrådssak 243/09 Omsorg+ - innhold og organisering. *Frist 21.mai.*
- Høring – Endringer i politivedtekt for Oslo kommune. *Frist 20. august*
- Høring – Aktiv deltakelse, likeverd og inkludering – et helhetlig hjelpemiddeltilbud *Frist 20. september*
- Høring – Nasjonal helse- og omsorgsplan 2011 – 2015 – Ny lov om helse- og omsorgstjenester og ny folkehelselov. *Frist 10. desember*

Andre uttalelser/henvendelser:

Korrespondansen mellom Det sentrale eldreråd, brev av 16.03.10 og Ruter# AS svarbrev av 09.04.10 som ble oversendt forbrukerrådet, med forespørsel om forbrukerrådet kan

drøfte saken med Ruter# AS slik at det blir mulig for eldre og uføre å få lettere tilgang til honnørbilletter. Forbrukerrådet sendte brev til Ruter# angående dette og ville ta opp saken på generelt grunnlag.

Byrådets budsjettforslag for 2011.

I forbindelse med budsjettbehandlingen var Per Egil Haga og Dag Omholt på deputasjonsmøte i helse- og sosialkomiteen 20. oktober. **Budsjettuttalelsen** fra rådet datert 27.10.2009 ble overlevert i Rådhuset 28. oktober.

Det sentrale eldreråd behandlet Byrådets forslag til budsjett 2011 som sak 66/10 i rådsmøte den 19. oktober 2010. Det ble lagt fram et arbeidsnotat og man fikk medlemmenes kommentarer. Dermed hadde rådets arbeidsutvalg grunnlag for å møte i Helse- og sosialkomiteen den 20. oktober og avgi en muntlig uttalelse, og vi takker for dette møte.

Vi lovet å utfylle den muntlige framstilling med en skriftlig uttalelse i løpet av kort tid, og slik uttalelse avgis herved.

Budsjettsituasjonen for 2011 for eldreomsorgen ser ganske problematisk ut. Det viktigste er at bevilgningene til bygningsmessig investering i sykehjem og omsorgsboliger er redusert fra 674 mill kr i 2010 til 335 mill kr i 2011, altså en halvering. (Kap. 1 side 32). Det sentrale eldreråd har nettopp fått seg forelagt den vedtatte Sykehjemsbehovsplanen (Byrådssak 184/09) og der er det gitt en omfattende framstilling av behovet for rehabilitering og modernisering av de forskjellige sykehjem. Mye av dette bør ikke utsettes. Bare en liten del av dette behovet kan dekkes av den bevilgning som er foreslått for 2011 og antydnet for 2012.

SYKEHJEMSETATENS DRIFTSBUDSJETT

Når det gjelder sykehjemsetatens driftsbudsjett registrerer vi at den prissubsidiering som ble innført i år fortsettes, men at det ikke er noen ytterligere lettelse i de betalingssetter som foreslås for 2011. Vi ser at det fortsatt er satt høyere priser for skjermede plasser. Dette er forståelig på bakgrunn av at de faktiske kostnader her er større, men vi er redd for at denne ordningen medfører at bydelene av budsjettmessige grunner ikke kjøper skjermede plasser i nødvendig utstrekning. Således viser statistikken over ledige plasser at det er relativt mange plasser ledig på skjermede avdelinger. Vi vil anmode at man foretar en noe større subsidiering av disse plassene, slik at det ikke blir så stor prisforskjell mellom ordinære og skjermede plasser.

Når det gjelder mulighetene for de eldre til å få nødvendig sykehjemsplasser i 2011, vil det avgjørende være i hvilken grad bydelene makter å opprettholde sine tiltak i eldreomsorgen innenfor de rammer som hver bydel blir tildelt. Det er uklart for oss i hvilken grad disse rammer er reelt redusert, bl.a. i betraktning av at disse rammer nå også skal omfatte drift av barnehager. Men foreløpige rapporter fra enkelte bydeler viser at rammene oppfattes som vesentlig strammere enn for i år. Vi registrerer at antall personer i årsklassene 80 – 89 vil gå noe ned. Men antallet over 90 år øker både i 2011 og de følgende år og de er mer pleietrengende enn 80åringer.

KVALITETSTILTAK

Som positive tiltak har vi merket oss at det er ført opp sentrale bevilgninger til forskjellige kvalitetstiltak både under kap. 308 og kap. 372. Videre vil vi slutte oss til framstillingen av viktige målsettinger og tiltak som er beskrevet på sidene 44 – 49 i budsjettforslagets del 3 om bydelenes oppgaver. Dermed kan man si at situasjonen blir bedret for dem som har kommet inn på et sykehjem.

Da er det viktig at behandlingen av søknader og vurdering av tildelingskriterier skjer på en tilfredsstillende måte. Vi setter derfor stor pris på at byrådet har satt i gang en gjennomgang av bydelenes tildelingspraksis til sykehjemsplass for å kartlegge eventuelle ulikheter i saksbehandlingen og tildelingskriterier. Dette er en sak Det sentrale eldreråd har vært svært opptatt av, og vi har fått orientering om den utredning som nå er i gang.

OMSORG+

For dem som ikke er så pleietrengende at de trenger sykehjemsplass, er det viktig at det nå er kommet fart i etableringen av Omsorg+ med heldøgns overvåking. Byrådet må imidlertid påse at alle bydeler oppfyller forutsetningene om at det skal være tilbud om måltider hver dag og vaktordning hver natt. I en overgangstid vil det være ulikhet i bydelene når det gjelder etablering av Omsorg +, derfor ser vi det som positivt at byrådet vil etablere overgangsordninger som gir både vedtaksbydel og forvaltningsbydel delansvar for kostnadene ved tildeling av Omsorg +.

Vi ser det også som positivt at byrådet understreker betydningen av å ha eldre- og seniorsentre med gode tilbud til alle innbyggere over 67 år, og at alle bydeler skal tilby en seniorveiledertjeneste som har ansvar for å tilrettelegge systematisk oppsøkende virksomhet hos de som er over 80 år og som ikke er i kontakt med kommunens tjenester.

BYDELENE - RAMEKUTT I BUDSJETTET FOR 2011

I finanstalen ble det omtalt at det skulle innarbeides et rammekutt for kommunens virksomheter:

For å dekke inn lavere vekst i de fri inntekter, økte finanskostnader og økte pensjonskostnader har det vært nødvendig å innarbeide rammekutt for kommunens virksomheter. Med unntak av bydelene og skolesektoren er det innarbeidet et generelt rammekutt på 1,5 % på sektoren. For bydelene og skolesektoren er tilsvarende rammekutt på ca 0,75 % i 2011.

I grønt hefte finner vi disse tallene¹:

Sum korrigert budsjett for 2010 tab. 1.1, kol 1

kr 13 587 208 000,00

Budsjettrammé før lønns- og prisjustering tab 1.1, kol 9 (2011)

kr 13 371 282 000,00

Bydelenes rammekutt

Kr 215 926 000,00

Rammekuttet er blitt noe høyere enn det som ble nevnt i finanstalen.

Hva betyr dette rammekuttet for bydelene? Hvis vi regner dette om til sykehjemsplasser, ser vi hvilken størrelse rammekuttet på kr 216 000 000 har for bydelenes tjenesteyting.

Ny pris for vektet plass i sykehjem er for 2011 foreslått til kr 639 918².

$(215\,926\,000,00/639\,918)kr = 337$ sykehjemsplasser i ett år. Dette sier noe om størrelsen på rammekuttet.

Bydelenes budsjettsituasjon i 2011 vil dels være avhengig av om det foreligger underskudd pr 31.12.10 som må dekkes inn neste år. For disse bydelene vil rammekuttet bety en ekstra belastning.

Bydel Nordre Aker har reagert på rammekuttet ved straks å innføre innkjøps- og ansettelses stopp. Dette er en sterk reaksjon å iverksette før det endelige budsjettet foreligger.

¹ I grønt hefte er tallene oppgitt i 1000 kr. Her er tallene oppgitt i hele kroner.

² Side 4,21 i del 2.

Det sentrale eldreråd har vært representert i følgende råd/grupper:

- Per Egil Haga er medlem av Brukerutvalget v/ Oslo universitetssykehus HF.
- Per Egil Haga er medlem av Brukerrådet for Medisinsklinikk v/ Oslo universitetssykehus.
- Dag Omholt er rådets representant i brukerrådet til Samferdselsetaten. Per Egil Haga er vararepresentant.
- Einar Bakke og Nina Valle representerte eldrerådet i planleggingsgruppen for Eldredagen 1. oktober i Rådhuset.
- Odd Grann representerer det sentrale eldreråd i styringsgruppen for prosjektet "Hjemme Best".

Deltakelse fra det sentrale eldreråd på andre konferanser/arrangementer:

Japansk delegasjon:


Per Egil Haga og Odd Grann møtte japansk delegasjon på 14 medlemmer den 12. mai. De hadde 1 times innlegg med tolk. De møtte sammen med funksjonsrådet og fokuset var levevilkår for eldre i Norge.

Oppstartsdag – tildelingsplass – sykehjemsplass: På arbeidsutvalgsmøtet ble det avklart at Dag Omholdt skal delta på Oppstartsdag-tildelingsplass-sykehjemsplass - den 2. september.

Møter i Eldresenterforum: Eldrerådet var representert på møtet den 5. mai. Møtet den 4. november ble avlyst.

Oslo, 10. januar 2011

Per Egil Haga
leder


Dag Omholt
fungerende nestleder